

SKOGSSTYRELSEN

Skogliga grunddata – Beståndsmedelålder

- Skogens beståndsmedelålder för år 2025 uppskattad utifrån Laserdata Nedladdning NH och Laserdata Nedladdning Skog

Innehåll

Skogliga grunddata – Beståndsmedelålder	1
Allmän beskrivning	3
Kartprodukter	3
Geografisk täckning	4
Tillkomsthistorik	5
Kvalitetsbeskrivning	5
Aktualitet	7
Underhållsfrekvens	7
Tillhandahållande	7
Nedladdning	7
WMS	8
REST-gränssnitt	8
Licens och erkännande	8
Länkar	8

Allmän beskrivning

Beståndsmedelålder 2025 består av fem rasterkartor som visar skattad grundytavägd medelålder för olika skogstyper. Kartorna har tagits fram av Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i samarbete med Skogsstyrelsen. De bygger på provytedata från Riksskogstaxeringen, laserdata från Lantmäteriets första och andra nationella flygburna laserskanning samt temperatursumma.

Varje rasterkarta är anpassad till en viss skogstyp: tallskog, granskog, björkskog, övrig lövskog eller blandskog. För att få en relevant åldersskattning i en rastercell behöver användaren välja den karta som motsvarar skogens faktiska träslagssammansättning. Det kräver en kompletterande datakälla med uppgifter om trädslag.

Kartorna har upplösningen 10 × 10 meter och omfattar utbredningsområdet för Laserdata Nedladdning Skog, omdrev 2 (2018–2025). Skattningarna har räknats fram till referensåret 2025.

Kartorna beskriver enligt genomförda utvärderingar beståndsåldern väl upp till cirka 80 år, men underskattar åldern i äldre skog. Produkten ska därför inte användas för att identifiera äldre eller gammal skog i landskapet.

Kartprodukter

Kartorna redovisar grundytavägd total medelålder under antagandet att rastercellen tillhör respektive skogstyp. En skogstyp klassas som dominerad av ett trädslag när detta utgör minst 65 procent av grundytan. Blandskog avser skog där inget av trädslagen tall, gran, björk eller gruppen övrigt löv når denna andel.

Filnamn	Avsedd skogstyp
Beståndsmedelsålder_tall.tif	Tall utgör minst 65 % av grundytan
Beståndsmedelsålder_gran.tif	Gran utgör minst 65 % av grundytan
Beståndsmedelsålder_bjork.tif	Björk utgör minst 65 % av grundytan
Beståndsmedelsålder_olov.tif	Övrigt löv utgör minst 65 % av grundytan
Beståndsmedelsålder_blandskog.tif	Ingen av grupperna ovan utgör minst 65 % av grundytan

Observera att kartorna behöver kombineras med information om trädslag. Välj Beståndsmedelsålder_tall där tall utgör minst 65 procent av grundytan osv. Använd blandskogskartan där ingen grupp når gränsen.

Observera att en felaktig klassning av skogstyp kan medföra att fel ålderskarta används.

Geografisk täckning

Den faktiska täckningen motsvarar området med Laserdata Nedladdning Skog från omdrev 2, figur 1.

Geografisk upplösning: 10 × 10 meter

Filformat: GeoTIFF, signerade 16-bitars heltal

Plan koordinatsystem: SWEREF 99 TM (EPSG:3006)

Rasterutbredning, XMin/YMin: 200 000 / 6 100 000

Rasterutbredning, XMax / YMax: 1 000 000 / 7 700 000

Värde för celler utan skattning: -1

Figur 1. Täckning av Beståndsmedelålder för 2025.

Tillkomsthistorik

Regeringen har gett Skogsstyrelsen och Sveriges lantbruksuniversitet i uppdrag att ta fram och tillhandahålla uppdaterad information om Skogliga grunddata utifrån Lantmäteriets laserskanning. Utifrån tillgängliga laserdata tas aktuella uppgifter fram om volym, grundyta, grundytvägd medelhöjd, grundytvägd medeldiameter och biomassa.

Uppdraget har även till uppgift att utveckla Skogliga grunddata och ta fram nya kartmaterial utifrån data från laserskanningen, där Beståndsmedelålder- och SIS-kartorna är de senaste tillskotten.

Dessa kartor är utvecklade och producerade med huvudsaklig finansiering från flera andra källor, främst från interna medel vid SLU för utveckling av fortlöpande miljöanalys men även med medel från regeringsuppdraget via Skogsstyrelsen för den heltäckande produktionen.

Kartorna bygger på sambearbetning av Riksskogstaxeringens provytedata, laserdata från Laserdata Nedladdning NH (första nationella skanningen, 2009–2019) och Laserdata Nedladdning Skog (andra skanningen, 2018–2025) samt temperatursumma. Temperatursumman beskriver summan av dygnsmedeltemperaturer över +5 °C under vegetationsperioden.

De statistiska modellerna skattar grundytvägd medelålder vid tidpunkten för den senaste laserskanningen. För att få ett gemensamt referensår har antalet år från den senaste skanningen till 2025 lagts till skattningen. Beräkningen förutsätter förenklat att medelåldern ökar med ett år per kalenderår, vilket inte alltid motsvarar den faktiska utvecklingen.

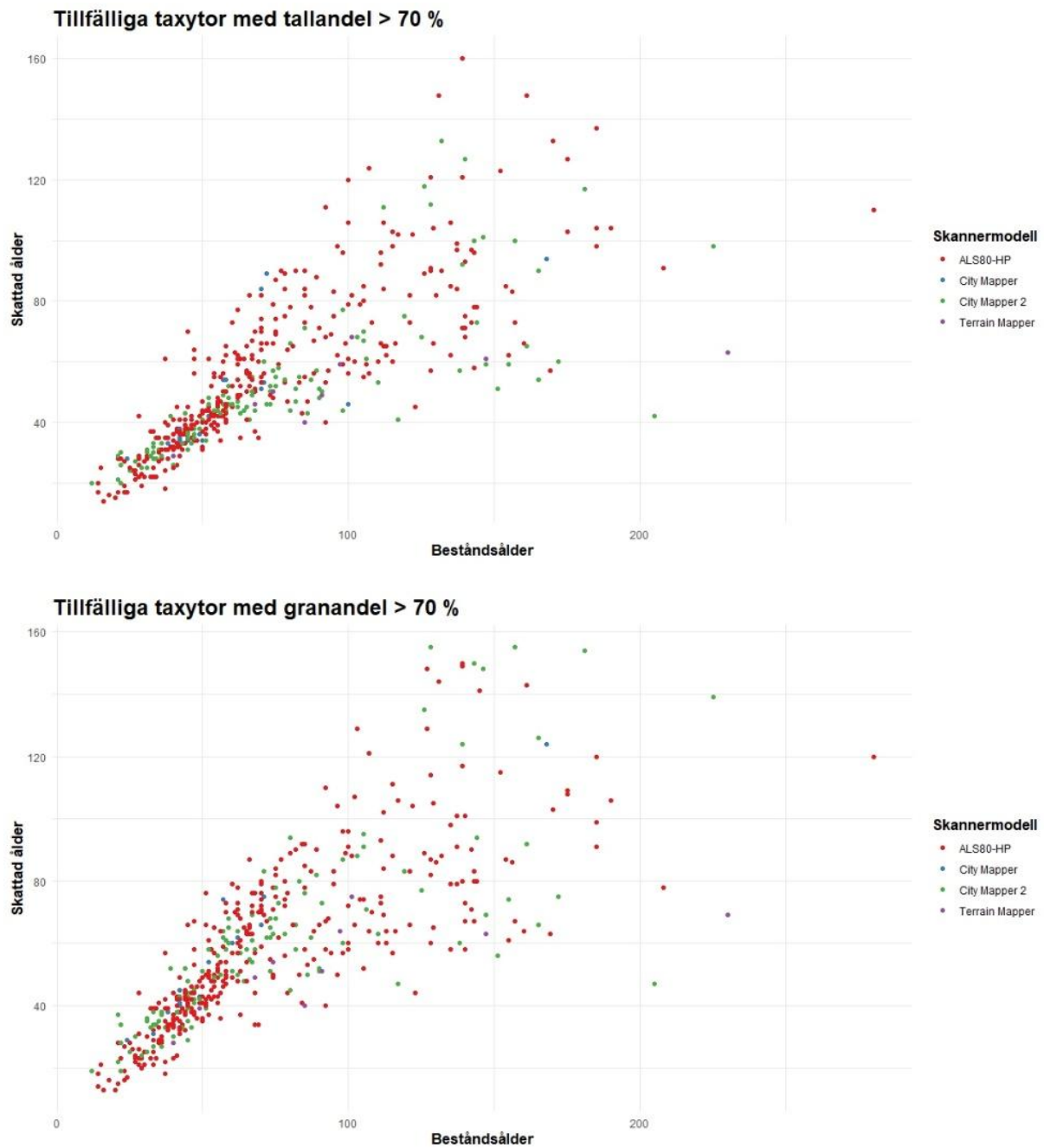
I områden där förändringen mellan laserskanningarna inte följer en rimlig tillväxtmodell, exempelvis till följd av skador, avverkning eller mätfel, har ingen åldersskattning gjorts. Dessa rasterceller har värdet –1.

Kvalitetsbeskrivning

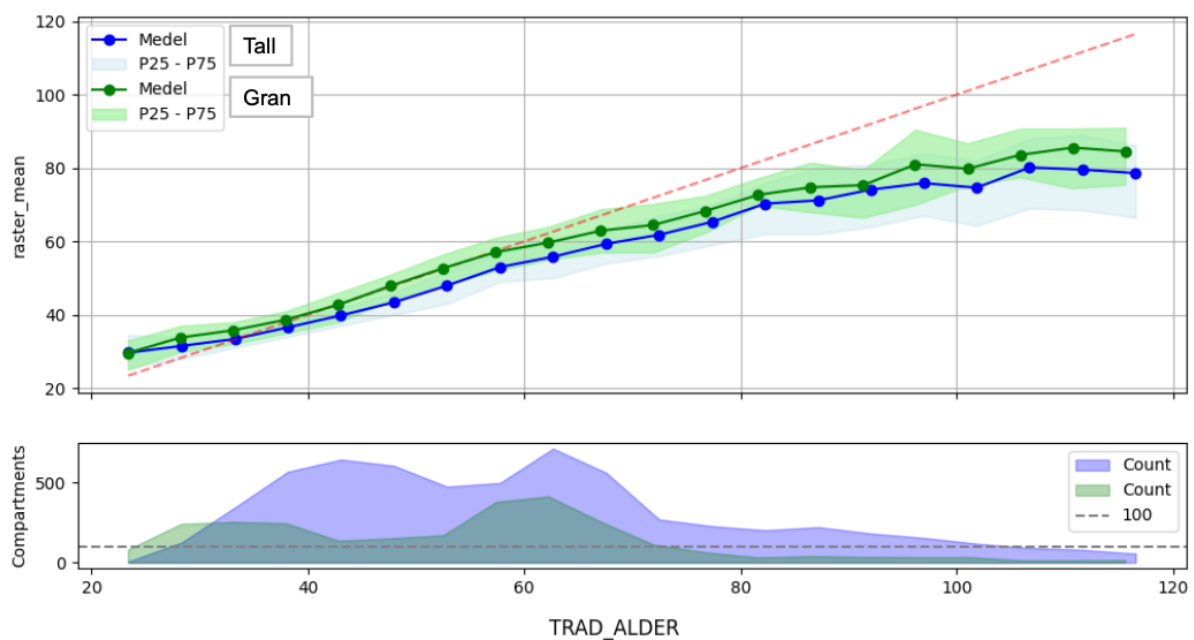
Noggrannheten har utvärderats på provytenivå med cirka 500 tillfälliga provytor från Riksskogstaxeringen år 2024 samt på avdelningsnivå med Sveaskogs traktbank från 2024, motsvarande 7600 avdelningar eller ca 60 000 ha.

Utvärderingarna visar att kartorna beskriver beståndsåldern väl upp till cirka 80 år. För äldre skog underskattas åldern, och underskattningen ökar kraftigt med stigande beståndsålder. Kartorna kan därför inte användas för att identifiera äldre eller gammal skog i landskapet.

Resultat på provyte- respektive avdelningsnivå bör inte utan vidare tolkas som noggrannhet för enskilda rasterceller. Även fel i kompletterande trädslagsdata och förändringar efter laserskanningarna kan påverka resultatet.

Figur 2: Resultat noggrannhetsutvärdering med ca 500 provytor från Riksskogstaxeringen.

Figur 3: Resultat noggrannhetsutvärdering med 7600 avdelningar planerade för avverkning. Från Sara Sjöberg, Sveaskog.

Aktualitet

Beståndsmedelålder 2025 har referensåret 2025. De underliggande laserskanningarna utfördes under olika år, och skattningarna har räknats fram till 2025 genom att lägga till den förflutna tiden efter den senaste skanningen. Detta är en förenkling. Förändringar som inträffat efter skanningstillfället, exempelvis avverkning eller skador, behöver beaktas vid användning.

Underhållsfrekvens

Modellerna är anpassade till kombinationen av laserskannersensorer i Laserdata Nedladdning NH och Laserdata Nedladdning Skog, omdrev 2. Ytterligare modellutveckling krävs för att uppdatera produkten med data från omdrev 3.

Det finns för närvarande ingen planerad uppdatering. Ambitionen är att uppdatera produkten när fullständig täckning finns från omdrev 3.

Tillhandahållande

Nedladdning

Produkten kan laddas ned via ftp, använd en ftp-klient, som till exempel Filezilla, för att hämta filerna:

Adress: <https://ftpsks.skogsstyrelsen.se>
Användarnamn: SGD
Lösenord: 0N!nd=I9EJ

Produkten kan laddas ned länsvis via klickbara länkar.

<http://www.skogsstyrelsen.se/laddanergeodata>

WMS

Produkten kan läggas till i eget GIS som WMS-tjänst:

<https://www.skogsstyrelsen.se/sjalvservice/karttjanster/geodatatjanster/wms---visningstjanster/>

REST-gränssnitt

Produkten kan nås för direktuppkoppling och nedladdning via REST-API.

<https://www.skogsstyrelsen.se/rest>

Licens och erkännande

Beståndsmedelålder 2025 tillhandahålls enligt licensen Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell (CC BY 4.0). Materialet får delas och bearbetas, även kommersiellt, under förutsättning att korrekt erkännande lämnas, licensen länkas och eventuella ändringar anges.

Förslag till källangivelse: ”Skogliga grunddata – Beståndsmedelålder 2025, SLU och Skogsstyrelsen, CC BY 4.0”.

Licens: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.en>

Länkar

Skogliga Grunddata:

<https://www.skogsstyrelsen.se/skogligagrunddata>

Riksskogstaxeringen:

<https://www.slu.se/centrumbildningar-och-projekt/riksskogstaxeringen>